

No. 191.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 24 lipca 1920 roku.

Z Warszawy i biur ogłoszeń. ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 90.
Miesięcznie „ 31.
za roznośnienie
5.00 fen. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 120.
Miesięcznie „ 45.
Poza Łódź egz. 1.60
W Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.
KALENDARZYK
Sobota, Bł. Kunegun
Niedziela, Jakób Ap.
Pon: Anny Mat: NMP

Stosownie do pe-
lencenia Minist. Spraw
Wew. BC. 943/2, usu-
wa się podobiznę orła
białego z tytułu na-
szego dziennika.

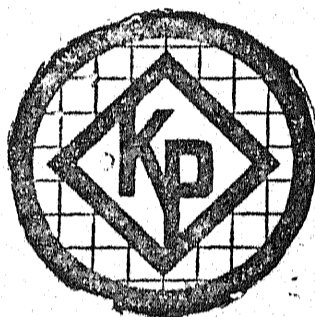
REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 250 w tekście mk. 3 za tekstem 2.50 mk. nekrologi mk. 2 za wiersz petitowy. Drobne głoszenia 40 fen. za wyraz Komunikaty mk. 3.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed kstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nek rologi tyłkona 2, 4, lub 5 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosk.

Kino POLONIA
Konstantynowska 16.

Dziś premjera! Poraz I-szy w Łodzi!

Wielki dramat historyczny w 8-u akt.
z epoki panowania

Królowej **MARJI TERESY** p. t.

„CESARZOWA”

ze słynną gwiazdą kinematograficzną **Lucy Gellert** w roli głównej. Zdjęcia w pałacach: w Wiedniu, Schoenbrunnie i Budapeszcie.

OSOBY:

Cesarzowa : : Lucy Gellert
Cesarz : : Bath
General Frankenberg : Richard Kornay
Paweł, jego syn : Gustaw Vándory
Bela Györgyfalvay : Paul Lucács

General Welkovich : Julius Morgittay
Paldi, modystka : Anni Müller
Baronowa Lehnberg : Mira Corthy
Sartini, śpiewaczka op. Carmen Cartellieri
Sarolta Erekhary : Ida Andorffy.
córka bojara Węgierskiego.

Passe-partout i bilety ulgowe, ważne tylko na pierwszy seans. Pocz. przedst. punkt. o 3 pp. ostatni 9 m. 30.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam honor zawiadomić Sz. pp. odbiorców, że po znacznem rozszerzeniu mej fabryki wyrobów wódczanych i nabyciu przezemnie hurtowych składów win i cygar, od p. Henicha Normanna w Poznaniu przy ul. 3-go Maja nr. 3 i gruntownej przeróbce takowych, powierzyłem generalne zastępstwo mej firmy na Łódź i okolice

Panu Antoniemu Makówce

właśc. Handlu Win i Wódek, w Łodzi przy ul. Przędzalnianej nr. 89 (róg Rawskiej).
Zamówienia będą przyjmowane wagonowo i częściowo.
Poznań ul. 3-go Maja nr. 3 Franciszek Przybecki

2352

Wezwanie.

W niedzielę dnia 25 lipca Łódź święci dzień armji ochotniczej. O godz. 10 rano na placu Dąbrowskiego odbędzie się uroczysta msza polowa. Oczekiwany jest przyjazd prymasa Dalbera.

Niechaj nikogo, obywatela, nie zabraknie w tej uroczystości. Niechaj każdy stanie do

**„Moja siła jest niecała,
Ale niewolnej nie czuję —
Sam obłąka i poezję doń
I łeb przygniotę jedry!”**

W. Spisński.

**Tylko wspaniali żołnierze
zwycięzcy przetrwali, cała Polska
Oba fronty nasze
zorganizowały i wzmocniły
uczyniły nas do zwycięstwa
kupując**

Pożyczkę Obrony i Odrodzenia Polski.

DALSZE OBRADY W PARYŻU.

PARYŻ 22 7. (pat.) Konferencja ambasadorów zebrała we środę rano pod przewodnictwem Cambona roztrząsała dalej sprawę Cieszyna wysłuchala raportu ekspertów politycznych i geograficznych.

SEKAD MISJI DO POLSKI.

Paryż 22 7. (pat.) Rada Rządu francuski i angielski postanowiły wysłać do Polski misję mającą za zadanie zbadać sytuację. W skład misji wchodzi wielu oficerów instruktorów, ze strony francuskiej wchodzi do misji Jasserrand ambasador Stanów Zjednoczonych znajdujący się obecnie na urlopie w Paryżu, oraz generał Weygand szef sztabu marszałka Focha.

Wzrost cen żywności w Poznaniu.

W związku z unifikacją gospodarczą, ceny produktów spożywczych w dziale żywności wciąż wzrastają. W najbliższym czasie cena chleba ma zostać podniesioną o 100 procent do 5 marek za kilo. Cena mięsa miała być ustalona na 25 mk. za funt.

Bar poznańskiego Czerw. Krzyża.

POZNAN 23. (PAT). „Kurjer Poznański” pisze: Pod protektoratem komitetu obrony narodowej województwa poznańskiego, a z inicjatywy profesorów działu rolniczo-lesnego uniwersytetu poznańskiego i ze współpracą i pomocą pieniężną zarządu wielkopolskiego oddziału Polskiego Czerw. Krzyża pod kierownictwem dr. Zniniewiczowej zorganizowany został pociąg sanitarny typu szpitalno-ewakuacyjnego.

Pociąg składa się z 20 wagonów osobowych wszystkich klas i towarowych. Wagony te odstąpione zostały przez poznańską dyrekcję kolejową.

Poświęcenie pociągu odbędzie się w sobotę, poczem odbędzie się odjazd na front.

Linja Zbrucza i Dubna utrzymana.

KRAKÓW 22. (PAT) „Ilustrowany Kurjer Krakowski” donosi w depeszy z 22 lipca ze Lwowa, że wojska polskie odebrały porażkę trzecią z rąk bolszewickich Dubno. Stało się to o godzinie 6, mia 15 po południu. Wojska polskie zajęły z powrotem Dubno i wszystkie jego wzmocnione punkty, na których się silnie obwarowały. Linja Zbrucza znajduje się stale w naszym posiadaniu. Na południowym froncie pod Sidorowem na południe od Husiatyna, gdzie onegdaj bolszewicy usiłowali sforsować Zbrucz, rozpoczęły się wczoraj nadzwyczajne pomysły dla wojsk polskich kontratak. Na odcinku tamtejszym nieprzyjaciel zdecydował się posunąć nigdzie naprzód.

Zawieszenie żargonówek.

WARSZAWA 22. (PAT). Z rozporządzenia komisarza rządu na m. st. Warszawie zawieszono czasopismo żargonowe „Die Professionelle Bewegung” (Ruch zawodowy) oraz czasopismo żargonowe „Unser Neuer Weg”, a lokale i administracje opieczętowano.

Na tydzień zawieszono wydawnictwo czasopisma żargonowe „Die Tinte „Macefira” za artykuł „Przed kontrolą swą polską”.

Armja ochotnicza szybko się formuje.

WARSZAWA, 23-7 (PAT) Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że oddziały armji ochotniczej wyruszyły już w pole. Posuwające się szybko formowanie armji ochotniczej umożliwi wkrótce stałe jej zasilenie nowymi oddziałami.

Witos przyjął prezydenturę gabinetu.

WARSZAWA, 23-7 (PAT) Witos, powróciwszy dziś do Warszawy, odbył w Belwederze dwugodzinną konferencję z Naczelnikiem państwa, w rezultacie której przyjął prezydenturę gabinetu. Wobec spodziewanego w najbliższych godzinach formowania nowego gabinetu dzisiejsze posiedzenie sejmku zostało odroczone na jutro.

Utworzenie nowego gabinetu nastąpi 24 b. m.

(Od własnego korespondenta).

WARSZAWA 23. 7. Dziś rano przybył Witos do Belwederu i zgodził się na objęcie prezydentury. Po konferencji z Klubami sejmowymi oraz desygnowanymi kandydatami udał się Witos o pół do drugiej w wiecz. do Belwederu przedstawiając następującą listę: premier Witos zastępca premiera Daszyński, sprawy wewnętrzne Skuśki, skarż Głabiński sprawy zagraniczne ks. Sa picha, wojna gen. Ześniowski, kolejar Bartel, aprowizacja Sliwiński, rolnictwo Poniatowski, praca Peplowski, handel Chrzanowski, roboty publiczne, Narutowicz sprawiedliwość Nowodworski, oświata Rataj, b. zabór pruski Kucharski, kultura i sztuka Heinrich, poczta-nie obsadzona. Gdy musiały być zatwierdzone ostatnie formalności, przybył do Belwederu poseł Barlicki (P.P.S.) i złożył w imieniu partji protest przeciw Głabińskiemu jako ministrowi skarbu, stojąc na stanowisku, że powinien być utrzymane kandydatury, uchwalone w Radzie obrony państwa, a więc z Wład. Grabuskim jako ministrem skarbu. Protest ten zmienił sytuację. Sprawa utworzenia gabinetu została odradzona do 24 b. m. Witos przybył następnie do sejmku i udzielił dziennikarzom odpowiednich informacji.

Działalność gabinetu Grabuskiego.

WARSZAWA 23. 7. W pałacu namiestnikowskim zebrała się wczoraj po południu poraż ostatnia rada ministrów w swym dotychczasowym składzie. W przemowie pożegnalnej powiedział ustępujący prezydent ministrów pan Władysław Grabuski do zebranych kolegów między innymi:

W ciągu 31 dni gabinet, któremu przewodniczyłem, dokonał, co następuje:

- 1) Przedstawił sejmowi i społeczeństwu wielkie niebezpieczeństwo, grożące państwu polskiemu, wezwał do obrony państwa, utworzył Radę obrony państwa, w skład której weszli przedstawiciele wszystkich stronnictw i którą sejm przyjął jednomyślnie.
- 2) Na gruncie Rady obrony państwa przeprowadził formowanie armji ochotniczej, dalsze pobory rekruta oraz szereg ustaw, zabezpieczających karnosć w wojsku i bezpieczeństwo wewnątrz państwa.
- 3) Doprowadził do zawieszenia kroków nieprzyjaciela między Polską a Czechami oraz uznał niepodle-

głość Litwy, torując drogę do bliższego porozumienia się z temi dwoma państwami.

4) Odwrócił silnie zarysowującą się w ostatnich czasach niechęć Ententy do Polski i wywołał gotowość Ententy silnego poparcia Polski w walce obronnej przeciw Rosji. Skłonił Anglę do czynnego wystąpienia wobec Rosji z pośrednictwem na korzyść Polski.

5) Zdązał systematycznie do wytworzenia koalicji wszystkich stronnictw w sprawach najważniejszych konieczności państwowych i wpłynął, aby sejm przedterminami swymi zatwierdził w szybkim tempie i jednomyślnie zarówno reformę agrarną jak cały szereg większej wagi ustaw podatkowych. W ciągu urzędowania mogło nie być ani jednego strajku, ani zaburzenia wewnętrznego. Pobór odbył się w zupełnym porządku, utworzenie obecnego rządu koalicyjnego uważam za pełne osiągnięcie celu, jaki sobie przy tworzeniu mego gabinetu postawiłem.

Dłtwo Miła... o dekoracje... z prosbą o wzięcie udziału w uroczystości... z sztafardami i znakami cechowymi...

Dla omówienia szczegółów odbędzie się w dn. 23 b. m. o godz. 5 po poł. w d-twie miasta u. Sienkiewicza Nr. 24 zebranie informacyjne...

Władze wojskowe nie wątpią, że całe społeczeństwo łódzkie, bez względu na różnice wyznaniowe i przekonania, jednocząc się z wolą narodu...

ZE STOW. DROBNYCH KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH W ŁODZI.

a) W obecności 139 członków odbyło się w lokalu przy ul. Andrzeja 34, ogólne zebranie Stow. drobnych kupców i przemysłowców polskich.

Sprawozdanie z działalności zarządu za czas od 20 lipca 1919 do 4 lipca 1920, wykazało, że celem pogłębenia wiedzy fachowej zorganizowano i uruchomiono kursa uzupełniające handlowe...

Akcja w okręgu łódzkim na rzecz armji i żołnierza.

W Łodzi dn. 22 b. m. odbyło się zebranie weteranów 63 r. Postanowiono: 1) współdziałać w akcji werbunkowej...

Stowarzyszenie kobiet ewangelickich w Łodzi postanowiło natychmiast otworzyć 2 szwalnie, celem szycia bielizny dla żołnierzy.

W Ozorkowie w fabryce Szolsserowskiej robotnicy postanowili pracować dodatkowo 1 dzień w tygodniu na rzecz pożyczki.

W Lipnie odbył się wiec przy udziale ok. 5000 osób. Przemawiali mówcy za armją ochotniczą i podpisaniem pożyczki.

Rejestracja ewakuowanych.

a) Komendant policji państwowej m. Łodzi podaje do wiadomości, że wszyscy ewakuowani z terenów wschodnich obowiązani są rejestrować się w odpowiednim Komisarjacie Policji...

Natychmiastowej rejestracji podlegają również i ci, którzy w Łodzi już przebywają.

Z Buska.

W Busku kąpielowym zawiązał się z inicyjatywy p. J. Gorzeńskiego komitet w celu zebrania pieniędzy dla biednych chrześcian, leczących się w zakładzie.

Sanacja urzędów w piekarniach łódzkich.

a) Dzisiaj w sobotę odbędzie się specjalne posiedzenie wydziału budownictwa, poświęcone sanacji urzędów w piekarniach łódzkich.

Opieka nad żołnierzami rekonwalescentami.

Łódź organizuje samorządnie dzieło opieki nad rannymi żołnierzami rekonwalescentami. Inicyjatywą stworzenia organizacji mającej za zadanie roztoczenia opieki nad żołnierzami — uzdrowieńcami, powzięły łódzkie koła kupiecko-przemysłowe...

Pracami organizacyjnymi zajął się naczelnik łódzkiego oddziału urzędu walki z lichwą i spekulacją, radca min. dr. Albin Grabowski.

Do towarzystwa tramwajów.

Z kolei przywożą do szpitali rannych żołnierzy, a stąd transportują ich dalej na wózkach. Redakcja prosi zarząd tramwajów, czyby nie raczył przeznaczyć do dyspozycji armji kilku na ten cel tramwajów.

Dziennik Urzędowy.

a) Wyszedł pierwszy numer „Dziennika Urzędowego” Województwa Łódzkiego, który ukazywać się będzie co miesiąc, a w miarę potrzeby i częściej.

Takich więcej!

Spółka Akc. Przemysłu Włókienniczego „J. Smarzyński, F. Miłobędzki i J. Malewski” złożyła na ręce Dowódcy O. Gen. gen. Olszewskiego mk. 100,000 na rzecz pomocy rodzinom wojskowych...

Kary na spekulantów.

Urząd walki z lichwą i spekulacją skazał za spekulację masłem Rozenfarba Natana z Piotrkowskiej 182 na 1000 mk. grzywny lub tydzień aresztu, Izraela Piernikarza z Konstancyńskiej 12 na 1,000 mk. lub 2 tygodnie...

Zbiórka ofiar dla żołnierza.

Sekcja zbierania ofiar przy Tow. Polskiego Czerwonego Krzyża wzywa do składania datków na rzecz żołnierza polskiego; potrzebne przedewszystkiem: czyste koszule i mydło jako rękojmię zdrowia dla ciała, pozatem papierosy i zapalki...

Zarządzenia higieniczne.

a) Wojewódzki Urząd zdrowia w Łodzi otrzymał od ministrstwa zdrowia publicznego polecenie aby w porozumieniu z wojewódzką dyrekcją budownictwa poczynić wszelkie zarządzenia, potrzebne zarówno ze względu na hy-

gienę publiczną, jak na panujące lub zagrażające w danej miejscowości choroby zakaźne. Jako środki zapobiegawcze wskazano: częstą desynfekcję odzieży, kąpiele, badanie stanu zdrowia robotników i. t. d.

Na armję ochotniczą.

a) Z przyjemnością notujemy fakt, że Bank kupiecki łódzki ofiarował za pośrednictwem komitetu giełdowego na armję generała Józefa Hallera 100,000 Mk.

Za przykładem tego banku powinny pójść i inne wybitniejsze firmy bankowe.

Pod zarzutem koneszachtów z okupanta.

a) Policja aresztowała Antoniego Onumkowskiego, przy ul. Benedykta 12, który podczas pobytu w policji niemieckiej za łapówką ułatwiał ucieczkę bandytom.

Sanitarjuszki.

a) Wykłady na zorganizowanych kursach sanitarnych przy Polskim Czerwonym Krzyżu odbywają się w baraku szpitala Czerwonego Krzyża, przy ul. Pańskiej Nr. 115.

Od poniedziałku jednak przeniesione będą gdzieindziej, ponieważ barak ten zajęty będzie na użytek szpitala. Na kursy uczęszcza przeszło 200 słuchaczek, rekrutujących się z pracowników biur różnych instytucji...

Nowe wpisane słuchaczki zgłoszą się do uniwersytetu powszechnego Dzielnia 44 w poniedziałek 26 b. m. o 7 i pół wieczorem.

Lekarze.

Ministerjum zdrowia publicznego poleciło dyrektorom Wojewódzkich urzędów zdrowia zawiadomić lekarzy urzędów i punktów sanitarno obyczajowych, że niezbędny jest ich udział w podawaniu pomocy żołnierzom. W tym celu lekarze ci powinni oznaczyć w przychodniach dla chorób zewnętrznych specjalne godziny...

Aresztowanie agitatora.

a) Wczoraj na ulicy Korolewskiej podczas czytania rozporządzenia, nawołującego do obrony kraju, Tomasz Kałużewski zaczął wymyślać na rząd i jego rozporządzenie. Policja aresztowała Kałużewskiego i przesała go do ekspozytury przy komendzie okręgu.

Komunikaty.

Z Rembertowa.

Niżej podpisani łodzianie akademicy-ochotnicy przesyłają z obozu w Rembertowie pozdrowienia dla znajomych i proszą aby nie zapomniano o nich.

Adres, Obóz zbożny Akad. — Ochotn. w Rembertowie.

Bol. Boliński, Z. Brzeziński, Bolesław Kosicki, Stefan Starostecki, J. Fijałkowski, Jerzy Rosicki, S. Kowalski, Spankowski.

Zarząd Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi niniejszym zaprasza p.p. Członków Stowarzyszenia o liczne i punktualne przybycie w Niedziele dnia 25 b. m. o godz. 9 rano do lokalu Stowarzyszenia Piotrkowska 113, celem wzięcia udziału w ceremonji Dnia Armji Ochotniczej. Zarząd.

Wozwanie do kolegów.

Na nadzwyczajnym zebraniu Stowarzyszenia zawodowego właścicieli zakładów kulinarnych w lokalu przy ulicy Miłsza nr. 6 w myśl odezwy Naczelnego Wodza i Rady Obrony kraju zapadła jedno myślna uchwała.

Członek, który nie może oddać się do dyspozycji władz wojskowych, winien przedewszystkiem zapisać się na pożyczkę Odrodzenia, we dług swej możliwości złożyć na organizację armji ochotniczej najmniej marek 200 i zapisać się na członka czerwonego krzyża z opłat jednorazową nie mniej marek 300.

